

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN-2020-81

4.2.2020

### Gjensidige Forsikring ASA

#### Ansvar

Alpinbakke – påkjørsel – tilstrekkelig sikret – skl. § 2-1.

Skadelidte ble påkjørt av en annen alpinist da hun var på vei nedover en skibakke i et alpinanlegg. Alpinisten kom ut fra det tilstøtende terrenget. Akkurat der alpinisten kom ut, var det et stort tre som hindret sikten ut i bakken. Sikrede mente at alpinanleggets ansatte enkelt kunne ha sikret bakken bedre for å forhindre skaden. Selskapet mente alpinsenteret hadde sikret tilstrekkelig, og at hendelsen uansett ikke oversteg den alminnelig risiko for skader i et alpinanlegg. Sikrede mente på sin side at hun var utsatt for en ekstraordinært faremoment når hun ble påkjørt av noen som kom kjørende ut fra terrenget på den måten. Nemnda kom til at det ikke forelå ansvarsgrunnlag for alpinanlegget.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: behandlingsutgifter og inntektstap – ikke presisert

---

#### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for personskade fra ansvarsforsikringen til et alpinanlegg.

Skadelidte sto nedover den ordinære løypetraséen i et større alpinanlegg den 30.3.19. Et stykke ned i traseen ble hun truffet av en annen mannlig alpinist som kom ut fra skogen, ca. 90 grader i forhold til skadelidte. Skadelidte var ca. 1,5 meter fra kanten av løpa. Hun ble hentet av en skipatrulje, og fikk etterhvert påvist avrevet leddbånd.

Skadelidte sendte en henvendelse til skadevolder. Hun fikk følgende svar:

1) - Hadde du kontroll på skikjøringen, da du kjørte inn i bakken?

- Ja jeg hadde veldig god kontroll og hadde liten fart. Hadde min samboer og guttunge rett ovenfor og rett bak meg. Har stått mye på ski helt fra jeg var 12-13 år. Vært på (...) siden 2006 og kjenner alle nedfarter og løyper godt.

2) - Var der skog i dette område, slik at det var vanskelig å se de som kom ned bakken?

- Det var skog, men jeg hadde observert både (skadelidte) og andre som kom nedover bakken. Men rett før bakken stod det ett tre som jeg passerte på ned siden. I det jeg passerer dette var plutselig (skadelidte) mye nærmere utfarten fra skogen enn det jeg registrerte før jeg passerte treet.

3) - Hadde du klart å stoppe, eller svinge utenom, dersom (skadelidte) hadde kjørt fire eller fem meter fra kanten av nedfarten og ikke halvannen meter, slik tilfellet var?

- Ja helt klart.

4) - Var din kjøring i samsvar med alpinvettreglene?

- Ja, jeg kan ikke se at min kjøring på noen måte var uvetting, men ett hendig uhell.

5) - Er det ofte at slik innkjøring skjer?

- Ja dette er jo slik det er i Alpinbakkene.

6) - Si også noe om i hvilken grad du føler deg ansvarlig for hendelsen.

- Nei

Skadelidte sendte et erstatningskrav til alpinsenteret. Det ble vist til at skisenteret kunne ha sikret området bedre. Skisenteret erkjente ikke ansvar, og skrev følgende om hvordan de vurderer og sikrer anlegget:

Vi er vel kjent med den veiledning som Alpinanleggenes Landsforening (ALF) har utarbeidet som et hjelpemiddel til en noe generell lovgivning. (...) Skisenter har gjennom sine ansatte vært svært aktive i ALF en årrekke, både i styret, i komiteer og ved utarbeidelsen av retningslinjer og rutiner.

(...) Skisenter dekker et område på flere tusen dekar. Basert på våre vurderinger har vi hundrevis av skilt og nett i og omkring våre nedfarter, heiser og lokaler.

Vårt system baserer seg på vurderinger av virksomheten både før hver sesong og underveis i sesongen. Mange vurderinger foretas daglig og enkelte også fortløpende gjennom dagen.

I det området som denne hendelsen skjedde har vi vurdert situasjonen slik at det ikke foreligger noe behov for en egen sikring i form av f.eks. nett. Dersom man i norske skianlegg skulle ha nett rundt alle nedfarter ville dette bli en umulig situasjon. I vårt anlegg ville dette medføre flere mi1 med nett.

Det stedet der skaden skjedde i dette tilfellet skiller seg ikke fra de fleste andre steder i vårt eller andre anlegg hvor det kan tenkes at skiløpere kan komme ut fra en skog og inn i en preparert nedfart.

Skadelidte meldte saken til alpinanleggets ansvarsforsikring i Gjensidige. Selskapet avslo kravet, med henvisning til at faremomentet var en annen skiløper, og at skianlegget hadde sørget for aktsom sikring.

Saken ble klaget inn til Finansklagenemnda.

**Skadelidte** krever erstatning for utgifter til privat behandling og tap som følge av at hun ikke fikk tatt på seg ekstravakter i en lengre periode, og anfører at alpinanlegget er ansvarlig for manglende sikring.

Skadelidte var en erfaren alpinist og hadde benyttet en løype som normalt ble benyttet for å kjøre ut og inn av det preparerte anlegget. Dette måtte være kjent for alpinanlegget, og alpinanlegget kunne enkelt ha sikret området. Skadelidte har i den forbindelse vist til Alpinanleggenes landsforbunds egen sikkerhetsveiledning, hvor det blant annet fremgår:

Når det gjelder nedfarten, har alpinanlegget et ansvar for at personer i anlegget kommer seg trygt ned og ikke kommer til skade. Det er imidlertid viktig å understreke at også skiløperen har et ansvar for at han/hun ikke skader seg selv eller andre ved å tilpasse skikjøringen etter de 10 internasjonale skivettreglene. ALFs alpinvettregler er basert på disse og ble revidert senest i 2016.

...

For å unngå ansvar, er det anleggseiers plikt å markere, sikre eller fjerne de farer eller faresituasjoner i de merkede nedfartsområdene som det ikke er naturlig for skiløperen å regne med eller oppdage under kjøring med normal oppmerksomhet. Det dreier seg altså om markere, sikre eller fjerne feller eller atypiske farer.

Anleggseier har den samme plikt i tilrettelagte terrengparker eller parkelementer for skiløpere og snowboardere. Se pkt. 4.6.

4.5.4 Sikringsnett: Vurderes polstring og faremarkering som utilstrekkelige for å forhindre alvorlige uhell, bør sikringsnett benyttes. Dette gjelder ikke minst når terrenget har en brattere karakter og at det kan være vanskelig/umulig å bremse opp etter et ufrivillig fall. Bruk av sikringsnett gjelder så vel for gjenstander i nedfarten som farlige områder på utsiden av nedfarten hvor sammenstøt medfører høy skaderisiko.

Skadelidte anfører at treet som skadevolder passerte rett før han kjørte ut i bakken, skulle vært sagd ned. Det var dette treet som gjorde at skadevolder mistet oversikten i bakken. Videre skulle det vært satt opp nett, slik at løypen ble sperret for bruk. Skadelidte mener hun er utsatt for et ekstraordinært faremoment ved at alpinisten kunne komme ut i bakken på den måten han gjorde, og viser til Rt. 2000 s. 1991, hvor en anleggseier fikk ansvar for ikke å ha fjernet en stein i baken, og som måtte anses å utgjøre en ekstraordinær fare.

**Selskapet** avviser ansvar og anfører at alpinanleggets sikring av anlegget var tilstrekkelig. Høyesterett har i flere saker har lagt til grunn at en slalåmkjører ikke skal utsettes for ekstraordinær risiko i bakken, jf. Rt. 2000 s. 1991 og Rt. 2001 s. 1221. Imidlertid kan ikke en risiko som en stein i bakken eller en stolpe, sammenlignes med en risiko for sammenstøt med en annen skiløper i bakken. Møtesituasjoner med andre alpinister, glatte partier etc. må regnes som normalrisikoen ved alpinanlegg, jf. FKN-2009-327, som gjaldt et isete og bratt parti, hvor nemnda pekte på at en slalåmkjører ikke kunne forvente sikring mot slike omskiftelige forhold. Videre uttalte nemnda at en skikjører som tar igjen en annen har ansvaret for å tilpasse fart og avstand.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om alpinanlegget er ansvarlig for skade på alpinkjører, jf. skl. § 2-1.

Ifølge skl. § 2-1 svarer arbeidsgiver for "skade som voldes forsettlig eller uaktsomt under arbeidstakers utføring av arbeid eller verv for arbeidsgiveren, idet hensyn tas til om de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten eller tjenesten, er tilsidesatt. Ansvaret omfatter ikke skade som skyldes at arbeidstakeren går utenfor det som er rimelig å regne med".

Kollisjonen skjedde etter det opplyste ved at skadevolder kjørte inn i traseen hvor skadelidte befant seg fra en umerket løype, mistet sikten ut i bakken da han kjørte på nedsiden av et tre, og deretter kjørte i skadelidte. Spørsmålet er om alpinanlegget kan lastes for manglende sikring.

Høyesterett har konkludert med arbeidsgiveransvar etter skl. § 2-1 (1) for manglende sikring i to dommer, hvor det i den ene dreide seg om en stein som lå overraskende i et bratt heng (Rt. 2000.1991) og i den andre om en sprekk i en merket trase utenfor ordinær løype (Rt. 2001.1221). I begge dommene kommer Høyesterett til at det dreide seg om en risikofaktor som lå utenfor det alpinistene kunne forvente, men med 1/3 fradrag for medvirkning i den første dommen fordi alpinisten ikke stanset da hun fikk tårer i øynene og dermed mistet oversikten. Nemnda kan ikke se at en annen alpinist kan sammenlignes med disse risikoelementene. Det vil alltid være mange alpinister i en bakke. Her må det være opp til alpinistene å avpasse farten etter risikoen for kollisjon. Kravet om sikring gjelder bakkens infrastruktur i forhold til den enkelte alpinist for å hindre at vedkommende utsettes for en upåregnelig risiko under egen kjøring. Ved kollisjon i bakken er det derimot et spørsmål om skadevolder har kjørt uaktsomt, hvilket ikke er tilfelle slik denne saken er opplyst. Skadevolder kom her fra umerket løype, og nemnda kan ikke se at anlegget skal ha en plikt til å sikre sikten i en slik løype eller hindre innkjøring. Alpinanlegget må kunne forvente at alpinisten som kjører utenfor markert løype tar hensyn til andre alpinister i det ordinære løypeanlegget.

Etter dette mener nemnda skianlegget ikke har noe ansvar for skadelidtes tap etter ulykken i anlegget.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).*